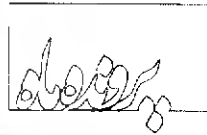

شهید آیت الله
دکتر بهشتی

سرود یکتاپرستی

کتاب شناسی شهید بهشتی

آیت الله شهید
دکتر بهشتی

سرود یکتاپرستی

نوبت چاپ: چهارم ۱۳۸۵

قیمت: ۱۴۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۴۴

قطع: رقعی

با وجود اینکه اقامه نماز به عنوان سنتی دینی در جوامع اسلامی قدمتی بس دیرینه دارد، برای بسیاری از مسلمانان هنوز هم پرسش‌های بسیاری درباره این فریضه وجود دارد که یا بی پاسخ مانده‌اند و یا پاسخ آن‌ها به زبانی بیان نشده‌اند که اندیشه‌های جست‌وجوگر را اکتان کند.

به راستی چرا باید نماز بخوانیم؟ «این ایستادن و خم شدن، این نشستن و به خاک افتادن و با هر یک کلماتی گفتن، چه معنی دارد؟» درست است که برپایی نماز، جامه عمل پوشاندن به فرمان الهی است، اما اگر از فلسفه آن آگاه نباشیم، جز این نمی‌توان انتظار داشت که از آن کالبدی بی‌روح و عادت بی‌ثمر بیش نماند - چنان‌که برای بسیاری از ما چنین است.

کتاب «سرود یکتاپرستی» مجموعه چهار گفتار و یک نوشتار است از شهید آیت‌الله دکتر بهشتی درباره چیستی و فلسفه نماز و مسائل مربوط به آن: درباره روح و نقش «سرود یکتاپرستی».

پایان بخش کتاب حاضر، نوشتاری از آیت‌الله شهید دکتر بهشتی است که هم‌زمان با گفتار آغازین این مجموعه نگاشته شده و به صورت دومین نشریه مرکز اسلامی هامبورگ منتشر گردیده است. این نوشتار در سال ۱۳۴۷ برای نخستین بار با عنوان «نماز چیست؟» در ایران به چاپ رسید. شهید آیت‌الله بهشتی در این رساله، بار دیگر بر نقش حیات‌بخش نماز تأکید نموده است:

«نماز، سرود توحید و یکتاپرستی و سرود فضیلت و پاکی است که باید فکر و روح ما را در برابر عوامل شرک‌زا و آلوده‌کننده‌ای که در زندگی روزمره با آن‌ها سر و کار داریم پاک و یکتاپرست نگهدارد.»

خدا از دیدگاه قرآن (پایان‌نامه دکتر بهشتی)

نوبت چاپ: دوم ۱۳۸۰

قیمت: ۱۵۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۲۵۰

قطع: رقعی

خدا از دیدگاه قرآن از معدود نوشتارهای برجای مانده از آیت‌الله شهید دکتر سید محمد حسینی بهشتی است. عمر به نسبت کوتاه و مشغله فراوان ناشی از برنامه‌ریزی و سازماندهی حرکت‌های اجتماعی و مشارکت فعال در به ثمر رسیدن انقلاب اسلامی و پی‌ریزی ارکان

نظام جمهوری اسلامی، مانع از آن شد که ایشان فرصت و فراغت لازم را جهت تنظیم یادداشت‌های فراوانی که حاصل سال‌ها پژوهش و مطالعه جدی در معارف دینی بود بیابند و به همین دلیل، بیشتر آثار آن اندیشمند ژرف‌نگر به صورت گفتار و یادداشت‌های ابتدایی باقی مانده است. کتاب حاضر پایان‌نامه دکتری ایشان است که به همین صورت در زمان حیات ایشان نیز منتشر شد.

شهید بهشتی در سال تحصیلی ۳۰-۱۳۲۹ موفق به اخذ درجه کارشناسی در رشته فلسفه اسلامی (معقول) از دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران - دانشکده معقول و منقول وقت - شد. رساله ایشان در این مقطع، با عنوان «تحقیق درباره بساطت یا ترکب جسم»، به راهنمایی مرحوم استاد دکتر محمود شهابی تدوین شد و هیئت ممیزه آن، علاوه بر مرحوم شهابی، مرحوم راشد و مرحوم الهی قمشاهی بودند. ایشان در سال ۱۳۳۵ داوطلب ورود به دوره دکتری در همان رشته شد.

گذراندن دروس این دوره در سال ۱۳۳۸ به پایان رسید. انجام رساله دکتری با بحران‌های سیاسی و اجتماعی آن سال‌ها و شرکت فعال وی در نهضت مردم مسلمان ایران در آن مقطع تاریخی مقارن می‌شود و ایشان عملاً از به پایان رساندن آن باز می‌ماند. در سال ۱۳۴۳، هم‌زمان با دستگیری گروهی از مبارزان هم‌رزم، و نیز توصیه مراجع تقلید و دوستان و هم‌فکران، بنابر آن می‌شود که برای تصدی مدیریت مرکز اسلامی هامبورگ عازم آلمان شود، که حضور پرثمر ایشان تا سال ۱۳۴۹ ادامه می‌یابد. پس از بازگشت به ایران در سال ۱۳۴۹ بار دیگر به پیگیری رساله دکتری می‌پردازد. ایشان از این رساله، با عنوان «مسائل مابعدالطبیعه در قرآن»، به راهنمایی مرحوم دکتر شهابی، در جلسه دفاعیه مورخ ۵۳/۱۱/۱، در حضور گروه داوران، متشکل از استاد شهید آیت‌الله مطهری، استاد شهید دکتر مفتاح، دکتر مصلح و دکتر آریانیور، دفاع می‌کند و رساله با درجه بسیار خوب پذیرفته می‌شود. از آنجا که رساله مذکور دارای انسجام و قوام و ارزش پژوهشی بسیار بوده، با درخواست دوستان هم‌فکر برای انتشار آماده می‌شود. در این مرحله است که نام آن به «خدا از دیدگاه قرآن» تغییر می‌یابد و ویرایش ادبی آن توسط حجت‌الاسلام جواد اژه‌ای و زیر نظر مستقیم دکتر بهشتی انجام می‌شود و سرانجام توسط انتشارات بعثت منتشر می‌گردد. چاپ‌های دوم به بعد نیز توسط دفتر نشر فرهنگ اسلامی صورت گرفت که با ویرایش جدید و افزودن فهرست اعلام در پایان آن توسط بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت‌الله دکتر بهشتی منتشر گردیده است.

بازشناسی یک اندیشه

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۰

قیمت: ۲۹۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۲۸۶

قطع: وزیری

این کتاب مجموعه‌ای است که به مناسبت گرامیداشت بیستمین سالگرد شهادت آیت‌الله دکتر بهشتی منتشر شده است. فاجعه انفجار دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی در شامگاه هفتم تیرماه سال ۱۳۶۰ منجر به شهادت بیش از هفتاد و دو تن از خدمتگزاران صدیق و تلاشگر انقلاب اسلامی ایران و در رأس آن‌ها، سالار شهیدان انقلاب اسلامی، شهید مظلوم آیت‌الله دکتر سید محمد حسینی بهشتی گردید. این فاجعه جمهوری اسلامی را از بخش قابل توجهی از کارآمدترین نیروهای متفکر و مدیر، محروم ساخت و خسارتی جبران‌ناپذیر در ادامه حرکت انقلاب در مسیر صحیح خود بر جای گذاشت. تأثیر فقدان اندیشه‌های ژرف، همه‌جانبه و نظام‌مند اندیشمند سترگی چون شهید دکتر بهشتی که به عنوان فقیهی مجتهد، شجاع و آگاه به زمان که در جنبش روشن‌فکری دینی معاصر ایران نقشی به‌سزا ایفا کرده بود و با تمامی سرمایه‌های علمی و توانایی‌های شخصی در رهبری انقلاب اسلامی و معماری بنای نظام جمهوری اسلامی مشارکتی چشمگیر داشت، با گذشت هر سال و هر دهه از شهادت جان‌گدازش مشهودتر و ملموس‌تر می‌گردد.

نقش آزادی در تربیت کودکان

نوبت چاپ: سوم ۱۳۸۵

قیمت: ۱۷۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۸۶

قطع: رقعی

این کتاب شامل یازده گفتار و نوشتار از آیت‌الله شهید دکتر بهشتی درباره مسائل گوناگون تربیتی است. سابقه ورود به این قلمرو به اولین سال‌های تحصیل دکتر بهشتی در قم باز می‌گردد. ایشان، که هم به سبب توجهی که به اهمیت تربیت نسل جدید نشان می‌داد و هم به دلیل آگاه در استفاده از شهریه طلاب، با تکیه بر دانش خود در زمینه انگلیسی تصمیم به تدریس در دبیرستان‌های قم به عنوان دبیر زبان انگلیسی گرفت، پس از مدت کوتاهی برای مدیریت دبیرستان تازه تأسیس شده «دین و دانش» به همکاری فراخوانده شد. وی طی این سال‌ها، نخستین برنامه‌های آموزشی و تربیتی مبتنی بر اصول علمی آموزش و پرورش نوجوانان مطابق با مبانی تربیتی اسلام را طراحی کرد و با دل و جان به فعالیت در این زمینه پرداخت. حاصل آن تلاش برنامه‌ریزی شده، تربیت نسلی خلاق، عالم، و پای‌بند به اصول اخلاقی بود. بعدها از میان آن نسل نیروهای زبده‌ای برخاستند که پیش و پس از انقلاب اسلامی، کمر به خدمت خلق بستند و در عرصه‌های گوناگون خوش درخشیدند. دکتر بهشتی در پی ایجاد این حرکت نوین، و فعالیت‌های دیگر اجتماعی

و سیاسی، به دستور سازمان امنیت رژیم استمناهی از خدمت در آموزش و پرورش منفصل و به تهران تبعید گردید. اما با بازگشت ایشان از آلمان در سال ۱۳۴۹، بار دیگر به دعوت هم‌فکران خود، و به ویژه شهید حجت الاسلام دکتر باهنر، حجت الاسلام دکتر گلزاده غفوری و حجت الاسلام دکتر سید رضا برقی برای تنظیم و تألیف کتب تعلیمات دینی به همکاری با سازمان تألیف کتاب‌های درسی آموزش و پرورش پرداخت که دستاورد آن همکاری و ساماندهی بنیادین آن کتاب‌ها، خصوصاً در دوره راهنمایی و دبیرستان بود که نوجوانان تشنه معرفت را با سرچشمه‌های ناب و زلال معارف دینی آشنا می‌ساخت. در همین دوران، با گروهی از مبارزان، در سازماندهی و توسعه فعالیت‌های «بنیاد تعاون و رفاه» و «مدرسه رفاه» و هم‌فکری با مدارس دیگری که با هدف تربیت نیروهای متخصص و متعهد شکل گرفته بودند پرداخت. از دیگر فعالیت‌های ایشان در این زمینه می‌توان از تشکیل گروهی از متخصصان متعهد به منظور تهیه فهرستی از کتاب‌های متناسب برای کودکان و نوجوانان یاد کرد که به گسترش کتاب‌خوانی، چه در مدارس و چه در میان خانواده‌ها، کمک شایان توجهی نمود.

حق و باطل از دیدگاه قرآن

نوبت چاپ: چهارم ۱۳۸۵

قیمت: ۱۴۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۴۸

قطع: رقعی

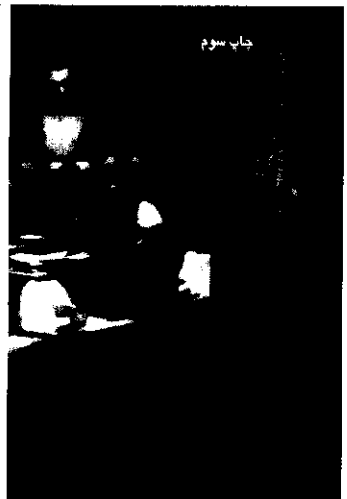
تا آنجا که تاریخ بشر به یاد دارد، اندیشه انسان همواره با دو پرسش بزرگ روبه‌رو بوده است: یکی در چیستی جهان و دیگری در چگونه زیستن خود. ای بسا پاسخ‌هایی را که بدین دو پرسش داده شده است بتوان پایه‌ها و مایه‌های دل‌مشغولی او در طی هزاران سال از زندگی‌اش دانست. انسان‌ها برای پاسخ‌گویی به این پرسش‌ها تکابویی آغاز کرده‌اند که دست‌کم تا زمانی که همه حجاب‌ها از دیدگان دل و جان فرو نریزند پایدار خواهد بود. چرا که انسان یک «شدن» است و این تکابو مبدأ و مقصد آن. فیلسوفان و عرفان، هر کدام با رهیافتی خاص، خود را وقف یافتن پاسخ به این پرسش‌ها کرده‌اند تا جان ناآرامشان را آرام و شوق بی‌قرارشان را کام بخشند. و آن‌گاه که قصه بلند اندیشه بشر را که در بیچ و خم زمان و فراز و نشیب مکان همچنان در حال گفته شدن است از زبان مکاتب مختلف به استماع می‌نشینیم، گویی همه را در تب و تاب پاسخ‌گویی به این پرسش‌های پاییم.

در عصر جدید نیز تلاش برای یافتن پاسخ‌هایی در خور، و این بار با ابزارهایی

نوین و دگرگونه، ادامه یافت و اندیشمندان، به منظور رهایی از تردید و دست‌یابی به یقین، به اندیشه‌ورزی پرداخته، بحث کرده و قلم فرسوده‌اند. اینان به رهایی علم از سایه مابعدالطبیعه همت گماردند و در این راه تا آنجا پیش رفتند که خواستند تفکر فلسفی را نیز علمی کنند و به همان سان که علوم تجربی را از چنگال غایت‌مداری ارسطویی نجات بخشیدند، تفکر فلسفی را نیز از هر گونه تعلق به آن برهانند. محصول این تلاش جدانگاری مطلق «هست» و «باید» شد که از وجوه متمایز فلسفه اخلاق نوین است و تأثیر آن در همه شاخ و برگ‌های علم اخلاق مشهود بوده است. ارزیابی محصولات نهضت روشنگری و اینکه آیا راه به مقصد یافته یا خیر، پرسشی است که در عصر پست‌اتجدد دستمایه بحث‌ها و جدل‌ها شده، بشر امروز را بار دیگر در بهنه پرتلاطم شک و شک‌گرایی و گاه پوچ‌انگاری و هیچ‌انگاری افکنده است. کتاب «حق و باطل از دیدگاه قرآن» کوششی است برای یافتن آن خواسته دیرینه و انبوه پرسش‌ها و چالش‌هایی که برانگیخته است، و این بار از زبان اندیشمندی که با ذهن کاوشگر خود، فلسفه و عرفان را به مدد خواسته و به غواصی در ژرفای اقیانوس بی‌کران وحی به جست‌وجوی درهای تابناک بستر آن پرداخته است.

شهید آیت‌الله
دکتر بهشتی

چاپ سوم

مبانی نظری قانون اساسی

نوبت چاپ: سوم ۱۳۸۰

قیمت: ۹۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۵۲

قطع: رقعی

اگر انقلاب اسلامی در ایران شگفت‌انگیزترین پدیده اجتماعی معاصر نامیده شود، گزافه نیست: نهضت مردمی که، بدون تکیه بر قهر و خشونت، حکومتی ستم‌پیشه و برخوردار از پشتیبانی و تأیید بسیار در عرصه سیاسی

جهان را که در طی سالیان دراز از اعمال هرگونه خشونت و کشتار و شکنجه پروا نکرده بود، در طی مدتی کوتاه بدان‌گونه از سریر قدرت فرو آورد و به تلاشی کشاند که تعجب و تحسین نظاره‌گران را برانگیخت. اما این انقلاب شگفتی‌ساز، در سال‌های نخستین پس از پیروزی نیز به‌گونه‌ای تحسین‌انگیز به نهادینه کردن اهداف و آرمان‌های خود پرداخت: پس از مدتی کوتاه به همه‌پرسی درباره شکل نظام جدید پرداخت، پس از آن به انتخاب خبرگان و صاحب‌نظران برای تشکیل مجلس خبرگان قانون اساسی و تدوین و تنظیم قانون اساسی مبادرت کرد و سرانجام، پیش از فرا رسیدن اولین سالگرد پیروزی، آن را به همه‌پرسی گذارد و بدین‌گونه زمینه شایسته‌ای برای استقرار نظام جدید مهیا ساخت.

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به دلایل گوناگون از برجستگی‌های ویژه برخوردار است و مهم‌ترین آن‌ها اینکه تجسم آرمان‌ها و ارزش‌هایی است که مردم مسلمان ایران در پی تحقق آن بوده‌اند. از همین روی، چنانچه خواهد آمد، آیت‌الله شهید دکتر بهشتی آن را بنای انقلاب اسلامی می‌نامد. دیگر آنکه تدوین‌کنندگان این قانون، گروهی از زیدگان و نخبگان و شماری شایان توجه از مبارزان و تلاشگرانی بودند که برای به ثمر نشستن این نهضت رنج‌ها کشیده و سختی‌ها بر خود هموار ساخته و سال‌ها درباره نظام آرمانی خود به مطالعه و مباحثه پرداخته بودند. نکته جالب توجه دیگر این است که هر یک از فصول و اصول این قانون، حاصل گفت‌وگوها و تبادل نظرهایی است که در میان این خبرگان صورت گرفته است و بازتاب آراء و اندیشه‌های عالمان و روشن‌فکران دینی است که هر کدام در زمینه یا زمینه‌هایی صاحب‌نظر بوده‌اند.

اینک، پس از گذشت بیش از دو دهه از آن تلاش ستایش‌انگیز، اهمیت تبیین این قانون و مبانی نظری آن، به سبب قرائت‌های گوناگونی که در طی این سال‌ها در عمل و نظر از آن شده، بیش از پیش مطرح است و یکی از بهترین طرق انجام این مهم، مراجعه به دیدگاه‌های زیدگان و خبرگانی است که دست به تدوین آن باز کرده‌اند. کتاب حاضر با همین انگیزه تهیه شده است و شامل نظرات تفصیلی و تفسیری آیت‌الله شهید دکتر بهشتی درباره قانون اساسی است که خود نقشی بس مهم در تدوین آن داشته است.

حق و باطل از دیدگاه قرآن

شناخت عرفانی

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۶
قیمت: ۴۵۰ تومان
تعداد صفحه: ۴۰

قطع: پالتویی

این کتاب شامل گفتاری از شهید آیت‌الله دکتر سید محمد حسینی بهشتی است که طی سلسله درس‌گفتارهای مواضع تفصیلی حزب جمهوری اسلامی به تاریخ ۱۳۶۰/۱۲/۱۸ در دفتر مرکزی حزب ارائه شده است. مجموعه آن درس‌گفتارها به‌زودی توسط بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت‌الله دکتر بهشتی منتشر خواهد شد اما با توجه به استقلال نسبی بحث مطرح شده و اهمیت آن در جامعه امروز، این مطلب که در مورد یکی از راه‌های شناخت می‌باشد، تحت عنوان «شناخت عرفانی» به‌طور جداگانه منتشر شده است.

شناخت عرفانی

روش برداشت از قرآن

نوبت چاپ: دوم ۱۳۸۵
قیمت: ۵۰۰ تومان
تعداد صفحه: ۶۰

قطع: پالتویی

این کتاب در اصل، متن مصاحبه‌ای است که در فروردین‌ماه ۱۳۵۶ ش توسط شهید حجت‌الاسلام علی‌اکبر اژه‌ای در شهرضا اصفهان با شهید آیت‌الله دکتر بهشتی تحت عنوان روش برداشت از قرآن به عمل آمده است. این مصاحبه در آغاز به صورت نوار در اختیار علاقه‌مندان قرار گرفت و پس از پیروزی انقلاب اسلامی، روزنامه جمهوری اسلامی به چاپ آن اقدام کرد. پس از انجام اصلاحات توسط دکتر بهشتی، حزب جمهوری اسلامی آن را به صورت کتاب منتشر ساخت. و اینک توسط بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت‌الله دکتر بهشتی همراه با فهرست اعلام منتشر شده است.

روش برداشت از قرآن

و تنظیم خانواده از نظر اسلام» ایراد شده است. سابقه طرح بحث به اندکی پیش از آن جلسات بازمی‌گردد. در اوایل دهه پنجاه سازمان بهداشت جهانی تصمیم گرفت کنفرانسی را در رباط، پایتخت کشور مراکش، برگزار کند و دیدگاه اندیشمندان مسلمان را در زمینه تنظیم خانواده به دست آورد. بدین منظور از صاحب‌نظران ۲۲ کشور مسلمان دعوت کرد تا مقالاتی در این زمینه ارائه دهند. در میان دانشمندان شیعی از دکتر بهشتی نیز خواسته شد تا به یکی از موضوعات مورد بحث کنفرانس بپردازد. ایشان موضوع نازا کردن و سقط جنین را در فقه اسلامی و به‌ویژه فقه شیعه انتخاب کرد و مورد بحث و بررسی قرار داد و صورت مکتوب آن را با عنوان: «حکم الاجهاض و التعمیم فی الشریعة الاسلامیة» ارسال کرد. ایشان معتقد بود که بحث پیشگیری تا حد مطلوبی مورد توجه قرار گرفته و در میان فقهای اسلامی تحت عنوان عزل از آن بحث شده است، اما بحث نازا کردن و سقط جنین نیازمند بررسی جدی‌تری است، لذا این بحث را ادامه داد. پس از آن فرصتی فراهم شد تا ایشان بتواند در داخل ایران، در محفلی علمی، زاویه‌های مختلف این بحث را بسکاوید، در جمعی که از زنده‌ترین محققان کشور با تخصص‌های مختلف در آن حضور داشتند، حاصل این بحث‌ها نوارهایی بود که پیاده شده و به صورت کتاب درآمده است.

بهداشت و تنظیم خانواده

نوبت چاپ: اول ۱۳۷۹
قیمت: ۸۵۰ تومان
تعداد صفحه: ۲۱۲

قطع: رقعی

یکی از مشکلات اجتماعی که جامعه ایران، به‌ویژه طی دو دهه گذشته، با آن دست به‌گریبان بوده، رشد نامتناسب و بی‌رویه جمعیت است. افزایش چشمگیر زاده و ولد از یک سو و محدودیت منابع مالی و امکانات رفاهی از دیگر سو، مشکلات بسیاری را، هم در قلمرو عمومی، یعنی برنامه‌ریزی‌های توسعه اقتصادی و فرهنگی، و هم در حوزه خصوصی، یعنی تنظیم امور خانواده‌های ایرانی، پدید آورده است.

از طرف دیگر، واقعیت‌ها حاکی از این است که اکثریت قریب به اتفاق مردم ایران خواهان آن هستند که امور اجتماعی خود را به‌گونه‌ای تنظیم کنند و سامان بخشند که با قوانین اسلامی و موازین شرعی مغایرت نداشته باشد. آنان این پایبندی را بخشی از هویت تاریخی و فرهنگی خود می‌شمارند. با این همه، به نظر می‌رسد به‌رغم رشد شایان توجه علم فقه در حوزه‌های علمی، به منظور تبیین روزآمد موازین فقهی در زمینه‌هایی از این دست، هنوز نیازمند تحقیق و تتبع بیشتر در فهم و درک زوایا و ظرایف صورت مسائل هستیم. کتاب بهداشت و تنظیم خانواده مجموعه چهار گفتار از آیت‌الله شهید دکتر بهشتی است که در بهار سال ۱۳۵۱ در جلسات انجمن اسلامی پزشکان با عنوان «بهداشت

بایدها و نبایدها

نوبت چاپ: دوم ۱۳۸۰

قیمت: ۱۱۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۸۴

قطع: رقعی

این کتاب در برگزیده سلسله مباحث آیت‌الله شهید دکتر بهشتی است که بین سال‌های ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۵ در جلسات تفسیر قرآنی که در شامگاه هر یکشنبه با عنوان کتاب «مکتب قرآن» تشکیل می‌شده ایراد گردیده است. دکتر بهشتی در این جلسات به تفسیر و توضیح آیات ۱۰۲ تا ۱۱۰ سورة آل عمران و مبحث بسیار ارزنده

و در عین حال به فراموشی سپرده شده امر به معروف و نهی از منکر می‌پرداخت. بی‌عدالتی‌ای که به واسطه کج‌فهمی‌ها یا برداشت‌های سطحی از یک سو و اعمال و اجرای ناصحیح این اصل در میان مسلمین از دیگر سو بر این تکلیف مهم و انسان‌ساز روا گردیده بسی تأسف‌بار است. آن‌گاه که نقش بنیادین این اصل در شناخت خیر و شر، پسندیده و ناپسند، باید و نباید در نظر گرفته شود، و آن‌گاه که کارکرد اجتماعی آن در سالم‌سازی محیط اجتماعی و فراهم نمودن زمینه و شرایط مناسب برای اعمال انتخابگری انسان‌ها فهم شود، پیامدهای زیان‌بار این غفلت و جهالت بیشتر و بیشتر آشکار می‌گردد.

محور جالب توجهی که در مجموعه بحث‌های این کتاب آمده است مراتب شناخت معروف و منکر است. دکتر بهشتی برای این شناخت مراحلی برشمرده است: علی‌الاصول خیر و شر همه‌کس فهم و همه‌کس شناس است؛ هر چند که گاه دارای پیچیدگی‌هایی است که اندیشه‌ورزی بیشتر می‌طلبد و در خور

ورزیدگان عالم و فکر و اندیشه است، و گاه در دایره شناسایی‌هایی از زاویه دید امام صورت می‌گیرد؛ کسی که چون مسئولیت رهبری جامعه را به‌عهده دارد در محاسبه جنبه‌های مثبت و منفی هر تصمیم باید از منظری عام‌تر، مصالح عامه مسلمین را نیز در نظر گیرد. چنانچه ملاحظه خواهد شد، مباحث این کتاب مملو از برداشت‌های اصولی، همه‌سونگر و نظام‌مندی است که درصدد پاسخ‌یابی به پرسش‌های زمان ما از دین است.

این مجموعه شامل پانزده گفتار بوده که با وجود تلاش فراوان، بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید دکتر بهشتی تا زمان انتشار کتاب موفق به یافتن نوارهای پنج جلسه مفقوده نشده است. به همین دلیل برخی از جلسات ناقص هستند. در عین حال، از آنجا که شیوه دکتر بهشتی بر این روال بوده است که معمولاً خلاصه مطالب جلسات پیشین را در ابتدای هر جلسه باز گوید می‌تواند به‌عنوان یک مجموعه کامل مورد استفاده قرار گیرد.

آزادی، هرج و مرج و زورمداری

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۱

قیمت: ۱۰۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۶۸

قطع: رقعی

انقلاب اسلامی، مانند هر نهضت اصلاح‌طلبانه دیگر، با توطئه‌ها و دسیسه‌های داخلی و خارجی که یا در جهت ویرانی نظام نوپای جمهوری اسلامی و یا در جهت کسب و بسط منافع گروهی یا فردی قدرت‌طلبان و سیطره‌جویان صورت می‌پذیرفت، مواجه بود. نخستین سال‌های تاریخ ایران پس از انقلاب پر است از مشکلات کوچک و بزرگی که هر روز در گوشه و کنار این سرزمین پهناور بروز می‌کرد.

در چنین شرایط فکری و اجتماعی بود که طی سال‌های ۶۰-۱۳۵۷ بحث «آزادی، هرج و مرج و زورمداری» از عمده‌ترین مسائل روز شد. شایان توجه اینکه با توجه به کثرت سازمان‌ها، احزاب و گروه‌های سیاسی بزرگ و کوچک در کشوری که تازه از اختناق رسته و جامعه‌ای که تازه طعم آزادی را چشیده بود، در بسیاری از موارد ابراز عقاید سیاسی را به مرز شایعه‌پراکنی، تشویش‌آذهان و نشر اکاذیب می‌کشانید و جو سیاسی را گاه به حدی آلوده، ملتهب و پرتشنج می‌ساخت که امکان بازشناخت واقعیت از توهم، غوغاگری از انتقاد، و حق از باطل را از شهروندانی که در نخستین تجربه زندگی آزادانه قرار داشتند، سلب می‌کرد. چنین بود که انجام جلسات مناظره که در آن احزاب گوناگون رو در روی یکدیگر و با صراحت و شفافیت به توضیح مواضع خود بپردازند ضرورت پیدا کرد. هنگامی که «سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی» تصمیم گرفت در این زمینه نقش بایسته خود

را ایفا کند، آیت‌الله دکتر بهشتی که هم از رهبران انقلاب و طراحان نظام و هم دبیر کل حزب جمهوری اسلامی بود، با وجود مشغله‌های روزمره فراوان، دعوت را پذیرا شد.

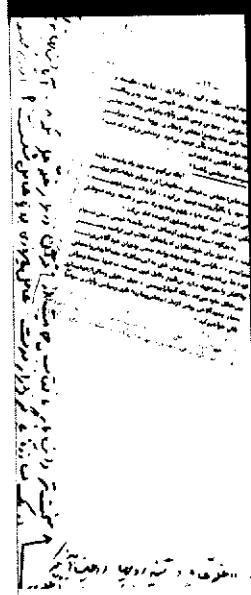
سابقه شرکت دکتر بهشتی در این گونه جلسات اتما، به سال‌ها پیش از وقوع انقلاب اسلامی بازمی‌گشت. دانشجویان ایرانی دهه ۱۳۴۰ش که در اروپا مشغول تحصیل بودند به خوبی به یاد می‌آورند که وی به تأثیر و اهمیت جلسات گفت‌وگوی صادقانه و شفاف باوری زرف داشت و در جلسات متعدد، چه با اندیشمندان ادیان و مکاتب فکری دیگر و چه با فعالان و رهبران گروه‌های سیاسی ایرانی مقیم اروپا، شرکت می‌کرد. آنچه در تمامی این مناظره‌ها و گفت‌وگوها، و از جمله در جلسات مناظره‌ای که متن آن‌ها را در این کتاب خواهید خواند، جلب توجه می‌کند، انصاف و متانت در گفت‌وگو، در عین صلابت و شفافیت در تبیین دیدگاه‌ها و مواضع از سوی دکتر بهشتی است.

دکتر بهشتی بنا بر رویه خود برای شرکت در این گونه جلسات، از قبیل، رئوس مطالب بحث خود را مکتوب و در حین جلسه نیز سؤالات و یا انتقادات مطرحه دربارۀ بحث خود و همچنین انتقاداتش بر مباحث مقابل را نیز یادداشت می‌نمودند، تا در خلال همان جلسه و یا در جلسه بعد به آن موارد بپردازند. جالب آنکه ایشان برای پاسخ‌گویی به مباحث مطرح‌شده در این میزگرد، بسیاری اسناد و مدارک مختلف را جمع‌آوری و دسته‌بندی کرده بودند، تا ضمن ارائه بحث مورد نظر، اسناد گفتار خویش را نیز عرضه نمایند. آن یادداشت‌ها در اختیار بنیاد نشر است که به عنوان نمونه چند گزارر از آن‌ها را به ضمیمه همین کتاب برای ملاحظه آمده است.

آزادی، هرج و مرج و زورمداری

مناظره
آیت‌الله شهید
دکتر بهشتی

دکتر شریعتی جست و جوی در مسیر شدن

نوبت چاپ: چهارم ۱۳۸۵

قیمت: ۱۲۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۲۲

قطع: رقعی

در تاریخ هر مرز و بوم، چهره‌هایی وجود دارند که نام آن‌ها در شمار برجستگان تاریخ ثبت شده است. بعضی از این نام‌ها در روایت تاریخ فرهنگ و اندیشه جوامع به گونه‌ای مطرح هستند که بهراستی فهم و درک هویت تاریخی و فرهنگی هر جامعه بدون آن‌ها ممکن نیست. درست همین اهمیت درخور توجه است که شناخت این چهره‌ها را امری لازم می‌سازد. اما تاریخ سرزمین ما نشان داده است که در شناخت اندیشمندان و مصلحان اجتماعی، در بسیاری از موارد، به افراط و تفریط در غلتیده‌ایم: یا در بزرگداشت آنان چنان قلم زده و سخن رانده‌ایم که راه را بر هر نقد و بررسی سازنده و پرتیر بستهایم و یا چونان در مذمت آنان کوشیده‌ایم که یاد و گرامی‌داشت خصائل پستندیده آنان و آثار گران قدرشان را فرو گذاشته‌ایم. در میان این چهره‌های مؤثر باید از دکتر علی شریعتی نام برد که به‌ویژه در دهه‌های ۴۰ و ۵۰، حضور و نشر افکار و مباحث او در نهضت احیای اسلامی سرزمینمان نقشی بس مهم و انکارناپذیر ایفا کرده است.

کتاب حاضر با هدف ارائه تصویری منصفانه و عالمانه از آن اندیشمند فرزانه منتشر می‌شود. آیت‌الله شهید دکتر بهشتی، که خود از مشارکت‌کنندگان جدی و ژرف‌نگر نهضت احیای اندیشه اسلامی شمرده می‌شد، از محدود افرادی بود که خواستار شناخت واقعیت‌ها و بهره‌گیری از نقاط قوت آثار دکتر شریعتی بودند. وی که در برنامه‌ریزی‌های حسینیه ارشاد مورد مشورت قرار می‌گرفت و خود نیز به ایراد گفتارهایی در آن کانون اندیشه و فرهنگ مبادرت می‌ورزید، همواره درباره دکتر شریعتی و آثار او مورد سؤال قرار می‌گرفت و از همین روی با مطالعه دقیق آثار و مجالست و گفت‌وگوی صمیمانه اما نقادانه با دکتر شریعتی، سعی در فهم و درک مواضع فکری وی کرد و آن‌گاه که صداقت و تشنگی برای دریافت حقایق و تلاش بی‌شائبه برای نشر معارف اسلامی را در او لمس و درک کرد، بی‌پاکنه و بدون واهمه از هجمه روشن‌فکران دین‌گریز از یک سوی و متحجران کج‌اندیش از سوی دیگر، به روشنگری پرداخت و در این راه چه لطامت و صدمات که متحمل نشد، چنانچه در لابه‌لای سطور این کتاب نیز از درد و رنجی که در راه دفاع از حقیقت بر او رفته است اشارت‌ها می‌توان یافت.

شناخت از دیدگاه فطرت

نوبت چاپ: دوم ۱۳۸۳

قیمت: ۱۶۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۱۸۴

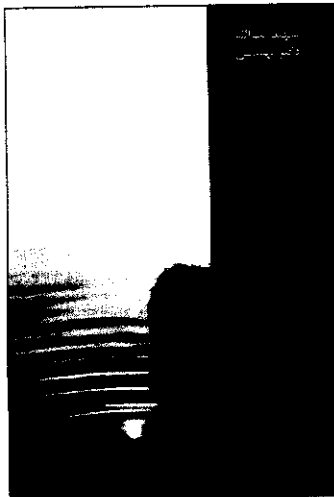
قطع: رقعی

این کتاب مجموعه درس‌های شهید آیت‌الله دکتر بهشتی است که در تابستان سال ۱۳۵۹ با عنوان «شناخت» در کلاس‌های واحد دانشجویی حزب جمهوری اسلامی تدریس گردیده است. درباره این درس‌ها لازم است به چند نکته توجه شود. نخست آنکه چالشی که در آن سال‌ها توسط اندیشه‌های مارکستی در اذهان مبارزان و فعالان پدید آمده بود و این شاخه تفکر غربی را به عنوان تنها ایدئولوژی علمی معرفی می‌کرد، دکتر بهشتی را بر آن داشت که اولاً موضع تفکر اسلامی را در قبال آن روشن و متفح سازند و ثانیاً، اعضای حزب جمهوری را به سلاح منطق و معرفت در برابر گروه‌های سیاسی که خط‌مشی آن‌ها بر ایدئولوژی مارکستی یا شبه‌مارکستی تکیه زده بودند مجهز کنند تا توانایی برخوردی منطقی و مستدل داشته باشند. با توجه به کثرت نوشتارها و گفتارهای موجود در آن زمان درباره مسئله شناخت و شبهات فراوانی که پیامد نشر آن‌ها بود، چنانچه در فصل‌های کتاب حاضر نیز مشهود است، دکتر بهشتی تلاش بر این دارد که به زبانی ساده و قابل فهم برای افرادی که احیاناً دارای سابقه مطالعات فلسفی نیستند به طور فشرده و منظم به مبحث مذکور بپردازند.

اما انگیزه ارائه این مباحث صرفاً به برخوردی انفعالی در قبال وضعیتی که پدیدآورنده عمده آن رواج اندیشه‌های مادی‌گرایانه و به ویژه مارکستی در دهه ۴۰ و ۵۰ بود محدود نمی‌شود. دکتر بهشتی با عنوان این مباحث درصدد تشریح ایدئولوژی انقلاب و حرکت اسلامی

در ایران نیز هست.

رهیافت برگزیده در این کتاب، شیوه بحث فلسفی به دور از پیچیدگی‌هایی است که تنها اهل فن به آن آگاهی دارند. موضوع بحث‌های مطرح شده معطوف به یکی از گونه‌های ارتباط انسان با محیط زندگی‌اش، یعنی رابطه آگاهی و شناخت است. این رابطه آگاهانه، میان انسان و خویشتن او نیز برقرار است که آن را «خودآگاهی» می‌نامیم. اهمیت طرح مبحث شناخت، حتی در زمانه ما که دیگر نام و نشانی از اندیشه‌های مادی و مارکستی در جامعه ما نمانده، با توجه به انسان‌شناسی دکتر بهشتی روشن‌تر می‌شود. از دیدگاه ایشان، وجه تمایز انسان از دیگر موجودات، آزادی اوست و این آزادی در انتخابگری وی تبلور می‌یابد. از همین رو، شناخت و آگاهی انسان مقدمه‌ای لازم برای انتخاب آگاهانه‌اش می‌باشد و بحث درباره شناخت که اساساً موضوعی است مربوط به حوزه معرفت‌شناسی، ضرورتی انکارناپذیر می‌یابد.

شناخت از دیدگاه قرآن

شناخت از دیدگاه قرآن

نوبت چاپ: دوم ۱۳۸۰
قیمت: ۳۵۰۰ تومان
تعداد صفحه: ۵۰۲
قطع: رقعی

این کتاب مجموعه سیزده بحث است که با عنوان «شناخت از دیدگاه قرآن» توسط آیتالله شهید دکتر بهشتی در سال‌های ۵۷-۱۳۵۶ ارایه شده است. مکان این بحث‌ها منزل شخصی ایشان است. از هنگام بازگشت ایشان از آلمان، یعنی تابستان سال ۱۳۴۹، به علت مراجعات فراوانی که جهت دیدار و بحث و گفت‌وگو با ایشان صورت می‌گرفت و با توجه به نظمی که ایشان در تنظیم وقت خود داشتند، تصمیم بر این گرفتند که بعد از ظهر روزهای چهارشنبه را به این امر اختصاص دهند. از نتایج این تصمیم یکی این بود که برخی از افراد که در این دیدارها شرکت داشتند درخواست طرح مباحث نظری دینی را مطرح می‌کنند که با استقبال ایشان مواجه می‌شود. یکی از موضوعاتی که قرار می‌شود درباره آن مباحثه شود بحث «شناخت» است. برای خوانندگانی که آن سال‌ها را درک نکرده‌اند لازم به تذکر است که اگرچه مباحث مربوط به حوزه معرفت‌شناسی طی عمر چندهزارساله تفکر فلسفی و کاوش علمی بشری همواره مطرح بوده و بخش مهمی از اشتغالات فکری او را تشکیل می‌داده و بدین لحاظ مباحثی است همیشه زنده و حضور آن در عرصه مبادلات فکری همیشه لازم، اما طرح بحث شناخت توسط دکتر بهشتی در آن زمان حاکی از مطرح بودن آن در گستره قابل توجهی از مبارزان و فعالان نهضت در آن روزهاست. در آن سال‌ها مباحث شناخت در جزوات و کتاب‌هایی با همین عنوان از سوی اندیشمندان و فعالان سیاسی و اجتماعی پای‌بند به مرام مارکسی، و طیفی از اندیشه‌ورزان و مجاهدان مسلمانی که در کنار شرکت فعال در مبارزات سیاسی پنهان و آشکار و به‌ویژه حرکت‌های مسلحانه زیرزمینی علیه رژیم ستمشاهی به تبیین ایدئولوژی تلاش‌های معمولاً سازماندهی شده خود می‌پرداختند مطرح شده و پرسش‌های فراوان پدید آورده بود.

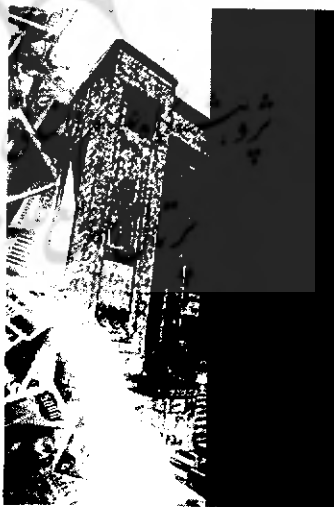
شب قدر

نوبت چاپ: سوم ۱۳۸۵
قیمت: ۴۰۰ تومان
تعداد صفحه: ۷۲
قطع: پالتویی

این کتاب از سه بخش متفاوت اما مرتبط تشکیل شده است. گفتار نخست با عنوان «شب قدر» از مجموعه سخنرانی‌های دکتر بهشتی در مرکز اسلامی هامبورگ (آلمان) استخراج شده است که در سال ۱۳۴۴ یعنی اولین سال اقامت پنج سال و نیمه ایشان در آن دیار ایراد شده است. همان‌گونه که از شیوه بحث پیداست، روی سخن یا مخاطبانی است که با معلومات متفاوت کنار یکدیگر قرار گرفته، در عین سلیسی و روانی، بر استدلال‌ها و شواهد عینی استوار است.

گفتار دوم با عنوان «روزهای آخر زندگی حضرت علی(ع)» از مجموعه گفتارهای ایراد شده پس از بازگشت ایشان از آلمان برگزیده شده است. نگاه تاریخی به رویدادهای آخرین سال‌های زندگی امام علی(ع)، استناد به شواهد متقن و تصحیح باورهای غلط رایج در اذهان عامه، که شیوه همیشگی ایشان در گفته‌ها و نوشته‌ها بوده اینجاست نیز مشهود است.

سومین بخش این اثر، متن خطبه متقین از کتاب شریف نهج‌البلاغه است که توسط دکتر بهشتی ترجمه و از میان دست‌نوشته‌های ایشان انتخاب شده است.

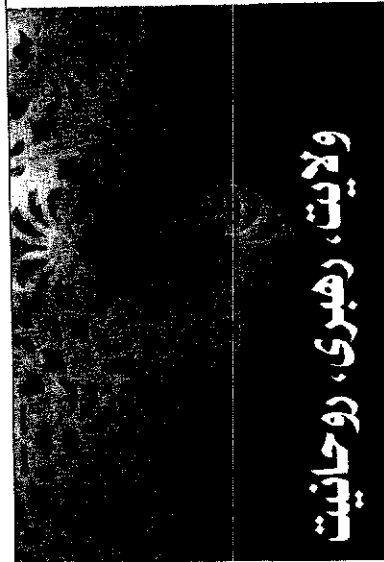
شب قدر

بانکداری، ربا و قوانین مالی اسلام

نوبت چاپ: اول ۱۳۸۶
قیمت: ۲۸۰۰ تومان
تعداد صفحه: ۲۵۶
قطع: رقعی

آیتالله شهید دکتر بهشتی از معدود عالمان دینی زمان خود برشمرده می‌شود که به اهمیت مشکلات، مسائل و ساختارهای اقتصادی در شکل‌گیری نهادهای اجتماعی پی برده و با مطالعات ژرف در مباحث اقتصادی تلاش نموده است دیدگاه‌ها و موضع‌گیری‌های دین در این زمینه را با مراجعه به کتاب و سنت جویا شود. حاصل این کندوکاوها مباحث عمیق و همه‌جانبه‌ای است که از ایشان به صورت نوشتار و گفتار باقی مانده است.

کتاب «بانکداری، ربا و قوانین مالی اسلام» بخشی از تبعات فکری ایشان در این زمینه را در بر می‌گیرد و مجموعه‌ای است شامل دو بخش: بخش اول نوشتاری است با عنوان «بانکداری و قوانین مالی اسلام» که در شماره ششم نشریه مکتب تشیع به تاریخ خرداد ماه ۱۳۴۲ منتشر شده است. بخش دوم شامل یازده جلسه از گفتارهای تفسیری ایشان است که در اواخر سال ۱۳۵۲ و اوایل ۱۳۵۳ ه.ش در جلسات «مکتب قرآن» در تفسیر آیات ۲۷۵ تا ۲۸۱ سوره بقره ایراد گردیده و به مسئله «ربا» پرداخته است.

ولایت، رهبری، روحانیت

نوبت چاپ: سوم ۱۳۸۵

قیمت: ۳۳۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۴۰۰

قطع: رقعی

این کتاب مجموعه‌ای از گفتارها و نوشتارهایی از شهید آیت الله دکتر بهشتی است پیرامون موضوع ولایت، مسئله رهبری و نهاد روحانیت. با توجه به اینکه دکتر بهشتی خود در سلک روحانیت بوده و در مدیریت فعالیت‌های اجتماعی مشارکتی فعال داشته و در شکل‌گیری نهضت انقلابی مردم ایران و نهادهای بنیادین نظام جمهوری اسلامی نقشی مؤثر ایفا نموده، دیدگاه‌هایی که طی این گفتارها و نوشتارها مطرح می‌شود از دو جهت دارای اهمیتی بسیار است: نخست اینکه مصدر این مباحث عالم دینی روشن‌بین زمان‌شناسی است که از واقعیت‌های اجتماعی تحلیلی عمیق و درکی گسترده دارد و بر این اساس تلاش می‌کند تا پاسخ پرسش‌های مطرح در این زمینه‌ها را با مراجعه به منابع و مآخذ اندیشه اسلامی استنباط و استخراج کند و دیگر اینکه راه را برای شناخت بهتر بخشی از ابعاد اندیشه یکی از رهبران انقلاب اسلامی و بنیان‌گذاران جمهوری اسلامی هموار می‌سازد.

نکته شایان توجه در مورد گفتارها و نوشتاری که در این کتاب آمده این است که بخشی از آن‌ها در فضای پیش از انقلاب اسلامی و غالباً در جمع افرادی مطرح شده است که دارای دانش دینی مناسبی بوده‌اند و به نسبت گفتارهایی که در سال‌های پس از انقلاب برای عموم مردم ایراد شده از بار نظری بیشتری برخوردار است.

نوشتاری که با عنوان «روحانیت در اسلام و در میان مسلمین» در این مجموعه آمده نخستین بار در سال ۱۳۴۱ در مجموعه‌ای با نام «بحثی درباره مرجعیت روحانیت» توسط شرکت سهامی انتشار منتشر شده که در کنار مقالاتی دیگر از مرحوم آیت‌الله حاج سید ابوالفضل موسوی مجتهد زنجانی، مرحوم آیت‌الله شهید استاد مرتضی مطهری، مرحوم مهندس مهدی بازرگان، مرحوم آیت‌الله سید محمود طالبقانی و آیت‌الله سید مرتضی جزائری به چاپ رسیده است.

نماز چیست؟

نوبت چاپ: سوم ۱۳۸۵

قیمت: ۴۵۰ تومان

تعداد صفحه: ۵۶

قطع: پالتویی

این کتاب نوشتاری از شهید آیت‌الله دکتر سید محمد حسینی بهشتی است که نخستین بار در سال ۱۳۷۹ منتشر شد. این اثر که پس از آن بارها به‌وسیله ناشران گوناگون به چاپ رسیده به دلیل شیوایی قلم نگارنده آن و آراسته بودن آن به زبان فطرت، همواره با استقبال فراوان از سوی کسانی که به دنبال درک معنا، مفهوم، جایگاه و صورت و سیرت نماز به‌عنوان زیباترین شعار یکتاپرستان هستند روبه‌رو بوده است.

موسیقی و تفریح در اسلام

موسیقی و تفریح در اسلام

نوبت چاپ: سوم ۱۳۸۵

قیمت: ۴۰۰ تومان

تعداد صفحه: ۳۶

قطع: پالتویی

این کتاب حاوی دو گفتار از شهید آیت‌الله دکتر سید محمد حسینی بهشتی است. گفتار نخست درباره حرمت موسیقی است که در سالیان حضور ایشان در آلمان (۱۳۴۹-۱۳۴۳) به‌عنوان امام مسجد مرکز اسلامی هامبورگ و در پاسخ به پرسشی که از ایشان در این باره شده ایراد گردیده است. ذکر خدمات آن شهید فرزانه در آن دیار فرصتی می‌سبب می‌طلبید، اما نکته شایان توجه این است که یکی از برنامه‌هایی که توسط ایشان انجام می‌شد پاسخ به پرسش‌های مسلمانان مقیم اروپا، اعم از ایرانی و غیر ایرانی، به‌صورت حضوری، مکاتبه‌ای و یا ارسال نوار صوتی بوده است که این گفتار از این قسم آخر است که با امید به اینکه در شناخت دیدگاه‌های فقهی ایشان مؤثر افتد تقدیم خوانندگان گرامی می‌شود.

گفتار دوم درباره تفریح از دیدگاه اسلام است. این گفتار بین سال‌های ۱۳۴۹ تا ۱۳۵۷ در اردوی تابستانی مدرسه رفاه ایراد شده است و پیش از این نیز توسط بنیاد نشر آثار و اندیشه‌های شهید آیت‌الله دکتر بهشتی در مجموعه مباحث تربیتی ایشان با عنوان «نقش آزادی در تربیت کودکان» منتشر شده است.